

EIWIT EN OLIEPAD

de veelzijdigheid van agrarische gewassen in beeld

Blauwe lupine

Angustifolius

IRIS Lupine Lupinus

Familie: Leguminosae - Vlinderbloemenfamilie

Toepassingen en grondstof voor:

- menselijke consumptie
- eiwit voor veevoer
- groenbemesting

Bloeitijd: juni tot september - paarsblauwe bloemen

De blauwe lupine is een eenjarige plant die behoort tot de vlinderbloemenfamilie. De plant komt van nature voor in Zuid-Europa. De blauwe lupine wordt in Nederland nog sporadisch als groenbemester op zandgrond geteeld en soms in bermten ingezaaid. Het gewas stelt weinig eisen aan de grond en door de bittere smaak heeft het geen last van wildschade. Ook wordt een vrij lage pH nog goed verdragen.

Voor voederdoeleinden en voor menselijke consumptie zijn speciale rassen veredeld. Bitterstofarme rassen worden gebruikt als eiwitrijke groenvoeder voor het vee. Rassen met alkaloidarme zaden worden verwerkt tot lupinemeel gebruikt voor menselijke consumptie. Ze bevatten ongeveer 25 % vet en 40 % hoogwaardig eiwit, waaronder de essentiële aminozuren methionine en tryptofaan.

Van alle vlinderbloemigen kan lupine in onze streken het meeste stikstof uit de lucht vastleggen in de wortels. De plant groeit daarom zeer goed en het zaad is een zeer eiwitrijk krachtvoeder: met 40 tot 45% scoren ze beter dan soja.

Zoete lupine is mooi voer voor alle diersoorten, maar de teelt kent nog problemen. Productie van lupine laat nog te wensen over en het is zoeken naar rassen die onder Nederlandse omstandigheden goed groeien en produceren. In tegenstelling tot de andere peulvruchten doet lupine het vooral goed op zure gronden. Met name gele lupine is meer droogteresistent. Bij melkkoeien kunnen alle rassen gekozen worden (bijvoorbeeld Rose, Boregine, Borlu, Boruta, Probor). Voor varkens en kippen moeten rassen gekozen worden met een voldoende laag alkaloidgehalte (bijvoorbeeld Prima of Arabella).

De plant wordt 30-60 cm hoog en heeft spaarzaam behaarde stengels. De handvormig samengestelde bladeren hebben vijf tot negen lijnvormige, tot 4 cm lange en 1,5 cm brede blaadjes. De blauwe lupine bloeit van juni tot september met hemelsblauwe bloemen. De zaden zijn donkergrijs met lichte vlekjes. Het is een plant die bijzonder geliefd is door bijen en andere bestuivende insecten.

Het hoge eiwitgehalte van lupine maakt dit gewas een potentiële vervanger van soja. Er wordt onderzoek gedaan om lupine soorten in te zetten als vleesvervanger voor menselijke consumptie en als grondstof voor allerlei andere producten waar nu soja voor wordt gebruikt. De sobere lupineplant haalt zelf stikstof uit de lucht en is ook nog spaarzaam met vocht. Deze duurzame eigenschappen verdienen dan ook om nog verder te worden veredeld ten dienste van de voedselzekerheid in de wereld.

Met het project Eiwit & Oliepad wil Innovatief Platteland samen met de gemeente Venray en andere partners het publiek de gelegenheid geven zich een beeld te vormen van de enorme multifunctionaliteit en de nog steeds verder te ontdekken mogelijkheden van in Europa te telen gewassen als grondstof voor de biobased economie.